

Posudek vedoucí bakalářské práce

Jirásek, Filip: *Sociální kapitál amatérského vesnického fotbalu a jeho proměny*. Katedra věd o výchově, FF UPa, Pardubice 2019. 48 stran.

Předložená bakalářská práce se zabývá sociálním kapitálem amatérského fotbalu v obci Načešice.

Autor si položil následující výzkumné otázky:

- 1. Jaké jsou hlavní důvody participace ve fotbalovém týmu?*
- 2. Jak fotbal přispívá k vytváření, udržování a rozvoji sociálního kapitálu?*
- 3. Jaký vliv na utváření sociálního kapitálu měly socioekonomické změny v souvislosti s transformací české společnosti v posledních 30 letech?*

Autor práci rozčlenil do čtyř bloků. V prvním z nich se věnuje vymezení pojmů sport a sociální kapitál. Další blok se zabývá metodologií výzkumu, navazuje nejrozsáhlejší část týkající se vlivu fotbalu na rozvoj sociálního kapitálu ve zkoumané obci a poté shrnutí poznatků v závěru.

Metodologie spočívá v metodě zúčastněného pozorování, polostrukturovaných rozhovorech a ve studiu lokálních klubových a obecních kronik. Autor realizoval výzkum v letech 2018 a 2019, vedl rozhovory s 18ti informátory v různém věku. Ve svém výzkumu vycházel z insiderské pozice, kterou v textu poctivě popisuje a reflektuje její pozitivní i negativní.

Filip Jirásek nabízí detailní pohled na pozici a proměny amatérského fotbalu v obci Načešice. Poukazuje na proměny fotbalu jako fenoménu v obci v posledních 30ti letech. Ty se projevují nejen v proměnlivém zájmu místních na účasti v samotné hře, ale také v participaci na organizačních záležitostech klubu. Filip Jirásek ukazuje také na změnu společenského života a upadající aktivní zájem mladé generace o fotbal obecněji.

Přestože v úvodní části práce zmiňuje, jak pro něj byly inspirativní bakalářské práce Ondráčkové (Sport a sociální kapitál: vznik sociálního kapitálu mezi rekreačními a závodními sportovci, FSV UK 2014) a Krajňáka (Fotbal a sociální kapitál: dopady na český venkov, PŘF UK 2013) - str. 12, v teoretické části práce není rozsah inspirací přiznán do té míry, jakou by si zasloužil. Přestože autor pracuje s pojmem sociální kapitál a v textu zdůrazňuje Putnamovu koncepci, v textu nevysvětluje, proč si zvolil ve své práci skupinový sociální kapitál a ne individuální. Na Bourdieuho ve své práci odkazuje a v některých pasážích není zřejmé, zda si

je autor těchto různých forem porozumění sociálnímu kapitálu plně vědom. Srovnání jeho poznatků v závěru s těmi, jež nabízí Ondráčková a Krajňák, by bylo žádoucí.

Terénní výzkum byl zrealizován důkladně, autorovi pomohla jeho dlouholetá znalost terénu k tomu, aby měl možnost vnímat fenomén fotbalu v obci v dostatečné hloubce. Opomenul však správně označit výpovědi jednotlivých respondentů, i při zachování anonymity, jak si někteří přáli. Bylo možné přidat iniciály a případně věk. Z výpovědí také jasně nevyplývá, s kolika ženami a muži a v jakých pozicích mluvil.

Práce je přehledně strukturována, stylisticky až na menší výjimky v pořádku, v malé míře se v ní vyskytují gramatické chyby či překlepy, na str. 13 v poznámce 6 zapomněl autor odstranit můj komentář. V kapitole *Historie fotbalu v obci Načešice* na str. 25-26 chybí uvedení zdroje, obdobně na straně 40 u informace, že v průběhu posledních let se z českých fotbalových soutěží odhlásila zhruba desetina týmů. Pro čtenáře by bylo jistě zajímavé se dozvědět, proč byla v obci mezi lety 1935-1973 zastavena činnost klubu. V seznamu literatury chybí bakalářská práce Vandy Ondráčkové, na níž se autor odvolává, a literatura není řazena podle abecedy.

Z hlediska možných podnětů, které bych autorovi doporučila k jeho výzkumu zvážit, uvádím následující: *Jak by vypadala Vaše práce, pokud byste uplatnil individuální sociální kapitál spjatý s Bourdieuem (z některých výpovědí jasně vyplývá)? Do jaké míry se na fotbalu v obci Načešice promítá současný trend akcentující individualismus?*

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci studia se specializací sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce C.

Dne 4. 8. 2019

PhDr. Lívía Šavelková, Ph.D.